

Un discurs respecte a un artista

Alfaro a l'IVAM

El dia 19 de setembre l'Institut Valencià d'Art Modern (IVAM) obre les portes a l'esperada exposició d'Andreu Alfaro.

Hi ha molts motius pels quals Tomàs Llorens, conservador de la col·lecció de la Fundació Thyssen, és el comissari, junt amb Vicent Todolí, de l'exposició que presenta l'IVAM a partir d'aquesta setmana. L'amistat personal amb l'escultor n'és un, i decisiu, però no l'únic. Segons Tomàs Llorens, que du el projecte en el cap des d'abans de la creació de l'IVAM, "la intenció de l'exposició no és la de la retrospectiva antològica convencional sinó la d'aplicar a l'obra d'Alfaro una visió històrica". "S'ha fet poca història de l'art amb l'obra d'Alfaro -afe-

geix el comissari-, i l'objectiu prioritari que ens hem marcat en aquesta exposició és ajudar en aquest sentit. L'escultura pública d'Alfaro, que per raons òbvies en queda fora, ha tingut una certa difusió, sobretot en l'estranger, però la privada és pràcticament inèdita per al gran públic del seu país. Alfaro és més conegut a València com

el personatge cívic que per la seua obra, i amb aquesta exposició esperem descobrir la faceta que fins ara és privativa del col·leccionisme: les realitzacions de l'artista".

La mostra, pensada exclusivament per a l'IVAM, i que per tant és previsible que no es repetirà en cap altra latitud, ha estat concebuda en tres grans apartats, per a cadascun dels quals es dedica una sala. D'una banda hi ha una retrospectiva de l'obra escultòrica, però incidint en la de lectura més multiplicista i experimental. Es tracta de les realitzacions amb morfologia viva, de diversos suports, que van del plàstic a la fusta, sense bandejar el ferro, l'acer, la planxa i l'alumini.

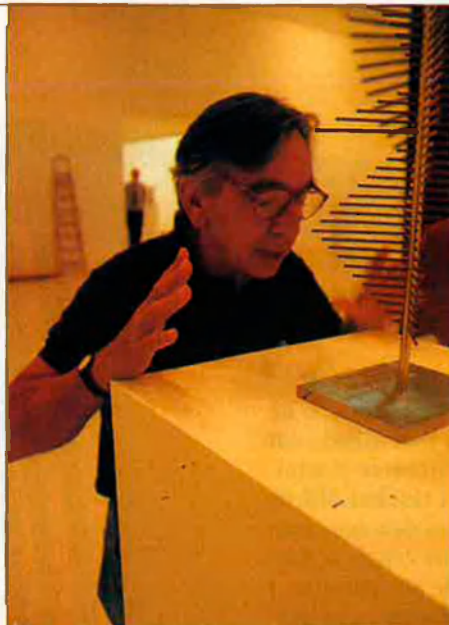

Aquests materials, entre els quals hi ha les rabioses i inicials escultures de filferro i llanda, i que l'acrediten com a precursor de tendències com el minimal, en gran part han resultat difícils d'aplegar, ja que alguns dels seus propietaris s'han mostrat reactes a desprendre-se'n a pesar de les garanties i les assegurances. De l'altra, s'hi presenten uns materials inèdits que ajuden a conèixer el món del creador mitjançant les maquetes i els dibuixos. I la tercera, s'ocupa de les últimes tendències d'Alfaro, també inèdites: l'escultura de marbre, que, per la sintaxi, el vincula a l'origen de l'estatística. En total, noranta-sis escultures, trenta-dos dibuixos i dues-centes maquetes que es mostraran al públic entre el 19 de setembre i el 13 de novem-

bre d'aquest any, un període de temps relativament escàs, si atenem a l'esforç de preparació, però generós segons el ritme de programació de l'IVAM.

Andreu Alfaro, que no exposava a València des del 1985, any en què va donar a conèixer *El cos humà*, ha necessitat dos anys per a preparar aquesta mostra, encara que en porta quatre pensant-la. "El moment era adequat –explica l'escultor–, ja que el discurs ideològic, i no només en política, està refent-se i està donant pas a unes respostes distintes a les que teníem. La meua forma de treballar entra en aquest discurs obert i heterodox. Crec que és una exposició feta per al 1991, pensant en tots els pros i els contres que tenim pel que fa a la interpretació que es fa avui de l'obra d'art. L'origen de l'exposició, d'alguna mane-

fora, és perquè els artistes també som ciutadans i persones que també tenim els nostres drets, però la meua obra és una cosa i la meua actitud com a ciutadà n'és una altra. En qualsevol país civilitzat no tenen aquests prejudicis. A Picasso, per posar un exemple, en l'època en què ser comunista era una cosa molt greu per a segons quins sectors, ningú li tenia en compte si era o no era tal cosa: miraven l'obra.

En mi, en canvi, han mirat la persona, no les escultures. València té aquestes coses, però a pesar d'això –remarca l'escultor–, aquesta és una exposició pensada per a València, que és a qui dec tot el que he fet, tota la meua obra".

Miquel Alberola

ra, ve de quan vaig fer la del Born a Barcelona. Ciscar i alguns altres em van dir que això ho havíem de fer a València, però teníem un gran problema: ¿on? Encara avui no puc fer el Born a València. Aquesta no és, de tota manera, aquella exposició. Aquesta és una altra exposició que té la intencionalitat de contar un discurs, respecte a un artista, que no s'havia contat abans. L'artista d'unes característiques com les meues és molt difícil que entre a formar part de l'alta cultura, perquè no té la marca clara, definida i única, sinó una forma de treball molt personal i diferenciada, i una obra molt diversa".

Quant a la circumstància apuntada per Tomàs Llorens, que de cara al gran públic la imatge cívica de l'escultor pesa més que la de l'obra, Alfaro no vacil·la. "Si he tingut –i tinc– una actitud cívica

L'escultor Andreu Alfaro durant el muntatge de l'exposició que s'inaugura aquesta setmana.

RAFA GIL